

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Santeri Norrbacka

Musiikkivideon editointi elokuvallista tarinankerrontaa ja visuaalisia keinoja hyödyntäen

case: Unta - Lyödä ei saa, mutta tappaa voi

Opinnäytetyö

Syksy 2021

SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Kulttuurituottaja (AMK)

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Tutkinto-ohjelma: Kulttuurituottaja (AMK)

Suuntautumisvaihtoehto: VISU15

Tekijä: Santeri Norrbacka

Työn nimi: Musiikkivideon editointi elokuvallista tarinankerrontaa ja visuaalisia keinoja hyödyntäen

Ohjaaja: Juhani Haarala

Vuosi:2021

Sivumäärä:24

Liitteiden lukumäärä:0

Opinnäytetyöni tavoitteena oli editoida Unta-taitelijalle musiikkivideo, joka tukee hänen taiteellista ja esteettistä maailmaa sekä kappaleen *Lyödä ei saa, mutta tappaa voi* sanomaa ja sen musiikillisia elementtejä.

Opinnäytetyössäni käsittelen, miten musiikkia tuetaan elokuvallisen tarinankerronnan ja visuaalisten keinojen avulla. Tuon esille, miten leikkausta, merkityksiä, symboliikkaa ja värimäärittelyä tämän aiheen tiimoilla hyödynnetään. Avaan ja analysoin myös sitä, miten emootioilla tuetaan tätä kokonaisuutta.

Lopputuloksena syntyi musiikkivideo, jossa olen käyttänyt hyödyksi opinnäytetyössäni käsittelemiäni asioita.

¹ Asiasanat: musiikki, tarinankerronta, symboliikka, emootiot, editointi

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: SeAMK Business & Culture

Degree programme: Culture Production

Specialisation: Visual Production

Author/s: Santeri Norrbacka

Title of thesis: Music video editing using cinematic storytelling and visual means

Supervisor(s): Juhani Haarala

Year:2021

Number of pages:24

Number of appendices:0

The aim of my thesis was to edit a music video for an artist called Unta that would support his artistic and aesthetic world, as well as the message and the musical elements of the song *Lyödä ei saa, mutta tappaa voi* ('You can't hit but you can kill').

In my thesis, I discuss how music is supported through cinematic storytelling and visual means. I highlight how editing, meanings, symbolism, and color definition are utilized around this topic. I also explain and analyze how emotions support this as a whole.

The end result is an edited music video in which I utilize the topics covered in my thesis.

¹ Keywords: music, storytelling, symbolism, emotions, editing

Sisältö

Opinnäytetyön tiivistelmä	2
Thesis abstract	3
Sisältö	4
Käytetyt termit ja lyhenteet.....	5
1 JOHDANTO	7
2 KUKA ON UNTA?	8
3 KAPPALEEN SANOMA.....	9
4 MUSIIKIN VAIKUTUS KUVAAN JA KATSOJAN MIELEEN	10
5 MUSIIKKIVIDEON EDITOINTI ELOKUVALLISTA TARINANKERRONTAA JA VISUAALISIA KEINOJA HYÖDYNTÄEN	13
5.1 Ensiaskeleet.....	13
5.2 Raakaleikkausvaihe	13
5.3 Leikkausvaihe	14
5.3.1 Leikkaus ja dramaturgia.....	14
5.3.2 Symboliikka ja merkitykset.....	16
5.4 Viimeistelyvaihe.....	18
5.4.1 Värimäärittely ja efektointi.....	18
6 TUOTANNON SUUNNITTELU JA TOTEUTUS	20
6.1 Tuotannon vaiheet ja suunnittelu.....	20
6.2 Tuotannon toteutus	21
7 VALMIIN TUOTTEEN ANALYYSI JA ARVIOINTI	22
8 POHDINTA	23
LÄHTEET	25

Käytetyt termit ja lyhenteet

Abstrakti	Käsitteellinen, epähavainnollinen ja ei suoranaisesti havaittavissa oleva asia.
Ajatushaahuilu	Tahallista jumiin jäämistä omien ajatusten kanssa ja niissä vellomista.
Assosiaatio	Mielikuvien samankaltaisuudesta tai mielikuvien läheisyydestä tilassa tai ajassa syntyvä miellelyhtymä.
Dramaturgia	Draaman estetiikka.
Dystopia	Utopian vastakohta, ei ihanteellinen tila.
Eksplisiitti	Selvästi ja suoraan ilmaistu.
Emootio	Jonkin tuntemuksen sävyttämä tietoinen kokemus.
Enteellinen	Kohtalokkaasti johonkin tulevaan viittaava.
Hattaramelankolia	Melankolian yhdistäminen pehmeisiin ja söpöihin visuaalisiin elementteihin, kuten pastellinsävyihin.
Kitsch	Huonolla maulla massatuotettuja tavanomaisia esineitä.
Kompleksi	Itsenäisistä osista syntyvä kokonaisuus.
Kontrapunkti	Kuvan, tarinan ja musiikin elementtien sommittelu tavalla tai toisella toisiaan vastaan.
Lineaarinen	Selkeä rakenteinen jatkumo, tarina kulkee alusta loppuun tulevaisuutta kohden.
Parafraasi	Musiikin käyttö kuvan ja tarinan esittämien asioiden vahvistajana tai sävyttäjänä.
Polarointi	Asioiden ja ilmiöiden vastakkainasettelu.

Rumankauneus	Kauneuden etsimistä ja yhdistämistä rumista eri asioista.
Subjektiiivisuus	Ihmisen omakohtainen tulkinta tai käsitys.
Tematiikka	Teoksen tarkastelua eri aiheiden ja teemojen kautta.

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni tulee olemaan produktiivinen osa musiikkivideon editointia. Opinnäytetyössäni käsittelen, miten musiikkivideon editoinnissa musiikkia tuetaan elokuvallista tarinankerrontaa ja visuaalisia keinoja hyödyntäen.

Lopullisena tuotteenani toimii editoimani musiikkivideo *Lyödä ei saa, mutta tappaa voi* -kappaleelle, jonka tuotin taitelija Unna Takalolle. Haluan perehtyä videoiden jälkituotannon taiteelliseen ja visuaaliseen puoleen analyyttisemmin ja teoreettisemmin. Pyrin myös siihen, että samalla kehityn editoijana ja syvennän omaa erikoisosaamistani tarkastelemalla omaa työntekoani ja musiikkivideon editoinnissa käyttämiäni ratkaisuja.

Tavoitteenani oli editoida musiikkivideo siihen kuvatusta valmiista kuvamateriaalista, joka tukee resurssien ja oman osaamisen puitteissa parhaalla mahdollisella tavalla taiteilijan esteettistä maailmaa sekä yhdistää kappaleen sanoman, merkitykset ja musiikilliset elementit kuvallisen tarinankerronnan avulla. Käyttämällä dramaturgisia ja visuaalisia keinoja, jotta musiikkivideosta syntyy yhtenäinen, saumaton ja visuaalinen kokonaisuus.

Taideteoksen ykseys siis tarkoittaa, että teoksen osatekijät palvelevat sen kokonaisuutta, että se on niiden puitteissa mielletävissä muodoltaan kutakuinkin täydelliseksi (Bacon, 2000, s. 23).

2 KUKA ON UNTA?

UNTA eli Unna Takalo on Lapuan Hellanmaasta, vuonna 1994 syntynyt monitaitelija. Takalo ilmaisee itseään monin taiteellisin keinoin, kuten maalaamisen, runojen, taidevideoiden ja musiikin avulla.

Takalon töissä tulee ilmi hänen oma mielenkiintoinen näkemyksensä maailmasta. Hän kokee taiteen olevan hänelle tapa elää, ajatella, valita sekä valmistautua kuolemaan. Olennainen osa hänen taidettaan on tietoisien ja tiedostamattoman yhdistäminen kokonaisuuksiksi intuition kautta. Takalon käyttämä taitelijanimi "UNTA" kuvaa hyvin tätä maailmaa, kun sukellaan syvälle oman alitajunnan syövereihin unenomaiseen maailmaan. Tätä nimeä hän käyttää, kun hän tekee runoja, taidevideoita ja musiikkia.

Tiedostaen Takalo hakee ja ruokkii inspiraatiotaan lukemalla kirjallisuutta sekä käymällä kirpputoreilla. Hänen taiteensa syntyy usein käsittelemällä sisäisen maailman konflikteja, kuten identiteettiä ja irrallisuutta. Lähiaikoina häntä on kiinnostanut yhä enemmän taiteen keinoin luotu yhteiskuntakritiikki. Rumankauneus, ristiriidat, kitsch, hylätyt tavarat, hattaramelankolia ja ajatusaahuilu ovat keskeisiä kiehtovia asioita Takalon esteettisessä maailmassa. Hän ei halua asettua mihinkään lokerikkoon ja pyrkii pitämään tekemisen kokeellisena ja vapaana.

Takalon mukaan hän pyrkii tekemään taidettaan siten, että se on monitulkintaista ja jättää paljon tulkinnan varaa katsojan silmiin (U. Takalo, henkilökohtainen tiedonanto, 16.08.2021). Hän toivoo katsojan pystyvän peilaamaan sekä samaistumaan hänen taiteeseensa omien henkilökohtaisten kokemusten kautta.

3 KAPPALEEN SANOMA

Lyödä ei saa, mutta tappaa voi -kappale kertoo huonoista kokemuksista ihmissuhteissa ja siitä, mitä ne kaikki asiat tuovat tullessaan, oli kyseessä sitten henkinen väkivalta, lähisuhdeväkivalta tai toksinen parisuhde. Takalo haluaa pitää kappaleen monitulkintaisena, jotta kuuntelijat voivat samaistua siihen omalla tavallaan, omien henkilökohtaisten kokemusten kautta (U. Takalo, henkilökohtainen tiedonanto, 16.08.2021).

4 MUSIIKIN VAIKUTUS KUVAAN JA KATSOJAN MIELEEN

Yleensä videotuotannoissa kuvaa ja sen dramaturgiaa tuetaan äänen avulla. Musiikkivideota tehdessä keskitytään siihen, kuinka kappaleen ehdoilla luodaan sitä tukeva visuaalinen ja yhtenäinen kokonaisuus. Ihmismieli on mielenkiintoinen sen suhteen, kuinka se yhdistää äänen kuvan psykologisella tasolla, vaikka siinä ei välttämättä olisi tippaakaan järkeä.

Musiikilla on paljon ominaisuuksia, joita muilla äänillä ei ole. Tärkeimpiä näistä ovat vahva sidos kuulijan emotionaaliseen kenttään, kyky toimia psyykkisten tunnetilojen kuvaajana (pelko, jännitys, hermostuneisuus, ilo), yleistävyys ja yhdistävyys: yhtenäinen musiikki yhdistää erikseen kuvatut ja leikatut kerronta elementit toisiinsa (Pirilä & Kivi, 2005, s. 97).

Musiikki on emootio, se ohjaa kuulijan kokemaan subjektiivisen tunne-elämyksen. Musiikin luoma emootio herättää ja heijastaa kuulijan sisäisen maailman elementtejä. Siksi musiikin luoman emootion yhdistäminen kuvaan on todella tärkeä yhdistelmä. Itse musiikin harrastajana sekä elokuva- ja videoalan työntekijänä tämä on aina kiehtonut minua ja hyödynnän tätä jatkuvasti. Sitä ei aina osaa edes sanoiksi pukea, kun jokin ääni ja kuva yhdessä toimii mitä erikoisemmalla tavalla keskenään.

Joskus musiikki saa meidät näkemään visuaalisen kohtauksen tuoreella, epätavallisella tavalla, yhdistämällä sen kuvaan ja luomaan lisää merkityksen tasoja (Boggs & Petrie, 2004, s. 273).

Kerron esimerkin yhden artistin livekeikalle tekemästäni taustaprojisoinnista, joka oli suunniteltu kuvamaan artistin esteettistä maailmaa. Tutustuin artistin musiikkiin, jonka pohjalta kirjasin ylös siitä syntyneitä tuntemuksia, maisemia ja elementtejä. Tarkoituksena oli tehdä artistille tunnin mittainen taustaprojisointi tukemaan hänen live-esitystään. Tiedossa ei ollut, mitä kappaleita hän soittaa ja mitä tapahtuu ja milloin. Kuvat täytyi rakentaa siis puhtaasti näiden emootioiden sekä visuaalisten elementtien pohjalta ja näin luoda artistin estetiikkaa tukeva kokonaisuus.

Taustaprojisoinnin valmistuminen ja sen näkeminen itse keikalla oli mieluisa kokemus. Luomani taustaprojisoinnin kuvallinen tarinankerronta yhdistyi, jopa oudon hyvin artistin musiikkiin ja esitykseen. Keikan loppupuolella tuli hienoin kohta, sekin oikeastaan vaan

sattumalta. Artistin musiikki loi äärettömän hienon kontrapunktin luomaani kuvastoon esityksen loppupuolella, kun esityksen ja musiikin loppuhuipentuma oli valloillaan.

Kognitiopsykologinen selitys musiikin käytölle elokuvassa on se, että ihmisellä on tarve suhteuttaa täreimpien aistiemme kautta saamamme ärsykkeet jonkinlaiseksi yhtenäiseksi kokemukseksi (Bacon, 2005, s. 253).

Tämän artistin musiikki oli hentoa, rauhallista ja kaunista. Esityksen loppuhuipentumassa musiikki kasvoi valtavaksi, hennoksi ja kauniiksi äänimaailmaksi. Musiikki oli kuin enkelikuoro, tämä minulle tuli siinä hetkessä mieleen. Silloin taustaprojisoinnissa tuli kuvastoa hidastetuista ja kauniista ilotulituksista, jotka räjähtelivät myös hyvin massiivisesti. Hetki toimi loistavana loppuna artistin esitykselle. Tämä on mielestäni loistava esimerkki musiikin luoman emotionin ja kuvallisen kerronnan luomasta kontrapunktista, kun vastakohtat tukevat toisiaan.

Liikkuvaan kuvaan liitetty ääni auttaa ratkaisevalla tavalla fokuoimaan huomion kulloiseenkin aiheeseen, jopa silloin kun ääni ei suoranaisesti liity kuvaan (Bacon, 2005, s. 253).

Ihmisen peruseemootioihin kuuluvat onnellisuus, viha, pelko, suru, inho ja yllättyneisyys. Emootiot ovat hyvin kompleksi kokonaisuus, kun tunteet ovat hyvin yksilöllisiä ja tunteet yhdistyvät mitä kummallisimmilla tavoilla keskenään. Tällaisista emootioista hyvät esimerkit ovat rakkaus ja kateus. Omien havaintojeni ja oppieni pohjalta olen tullut siihen tulokseen, että suurimmat tunnereaktiot ja elämykset saavutetaan, kun emootio syntyy yhdistymällä tai siirtymällä emootioista toiseen. Varsinkin, kun kyseessä on vastakkainasettelu emootioiden välillä. Esimerkiksi puhdas ilo ja suru eivät sellaisenaan ole kovin mielenkiintoisia musiikissa ja kuvallisessa tarinankerronnassa, kun ne toistuvat tasapaksusti. Ne ovat suuria tunteita kyllä mutta ne tuntuvat tasapaksuilta yksinään. Kun ilo saavutetaan esimerkiksi surun kautta, emootiosta syntyy paljon vahvempi. Näiden kahden perustunteen välillä syntyy muun muassa haikeutta, kaipuuta, onnistumista, nostalgiaa sekä monia muita. Emootioita voi yhdistää hyvin monilla tavoilla, käyttäen niiden lukuisia erilaisia yhdistelmiä.

Elokuvan editoija on vastuussa kappaleiden yhdistämisestä yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Hänen tulee ohjata ajatuksemme, assosiaatiomme ja tunnereaktiomme tehokkaasti kuvasta toiseen tai äänestä toiseen niin, että erillisten kuvien ja äänien keskinäiset suhteet ovat selkeitä ja siirtymät

kohtausten ja jaksojen välillä sujuvat. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi editoijan on otettava huomioon kuvan ja äänen, äänen ja äänen tai kuvan ja äänen rinnakkaisuuden esteettinen, dramaattinen ja psykologinen vaikutus ja asettaa jokainen elokuvan osa ja ääniraita yhteen vastaavasti (Boggs & Petrie, 2004, s. 167).

Videotuotantoja tehdessäni olen huomannut, että emootioiden ymmärtämisellä ja niiden käyttämisellä on hyvin tärkeä rooli elokuvallisen tarinankerronnan luomisessa äänen ja kuvan kautta sekä niiden symboliikassa ja merkityksissä. Musiikin kuuntelijalle kappaleesta herää erilaisia tunne-elämyksiä ja silloin, kun kappaleesta tehdään elokuvallinen tarinan sisältävä musiikkivideo, näitä samoja emootioita pyritään tukemaan ja vahvistamaan erilaisin visuaalisin keinoin.

Siegfried Kracauer on kuvannut, kuinka hän nuorena miehenä kuuli ennen niin upeassa mutta tuolloin jo nuhruisessa elokuvateatterissa vanhan alkoholisoituneen pianistin säestävän elokuvia. Mies oli elämässään epäonnistunut taitelilija, joka ilmeisesti musisoi hakien inspiraationsa omista muistoistaan pikemminkin kuin valkokankaan tapahtumista. Hän saattoi säestää melodramaattista kohtausta, jossa kreivi heittää aviorikokseen syyllistyneen vaimonsa ulos talostaan, hilpeillä kansanmelodioilla, joita vielä koristeli helkkyvillä jouksutuksilla. Kracauer vakuuttaa tämän olleen kerrassaan suurenmoista, sillä näin hän löysi elokuvasta aivan uusia, yllättäviä ulottuvuuksia. Kun säestys sattumalta osui yksiin elokuvan kanssa, vaikutus oli suorastaan ihmeenomainen (Bacon, 2005, s. 258).

5 MUSIIKKIVIDEON EDITOINTI ELOKUVALLISTA TARINANKERRONTAA JA VISUAALISIA KEINOJA HYÖDYNTÄEN

Tässä opinnäytetyöni produktiivisessa osassa tarkastelen, analysoin ja avaan omaa prosessiani editoidessani musiikkivideota *Lyödä ei saa, mutta tappaa voi* -kappaleelle.

5.1 Ensiaskleet

Koko prosessi alkoi sillä, että tutustuin syvemmin kappaleeseen ja siihen tuotettuun suuntaa antavaan käsikirjoitukseen. Hahmottaakseni musiikkivideon tematiikan. Kuunnellessani kappaletta ja perehtymällä käsikirjoitukseen aloitin ajatustyön hahmottelemalla, mikä musiikkivideon tarina tulee olemaan sekä miten kuvatulla materiaalilla siihen halutaan vaikuttaa. Musiikkivideoita varten kuvattu materiaali koostui Takalon laulukuvista ja erilaisista tilanteista, jotka oli kuvattu käsikirjoituksen mukaan Lapuan kaatopaikalla sekä Takalon itse valmistelluista videoista.

5.2 Raakaleikkausvaihe

Varsinainen ensimmäinen työvaihe eli raakaleikkaus alkoi siitä, kun tutustuin kuvattuun materiaaliin ja aloin kokoamaan niistä musiikkivideon rakenteen käsikirjoituksen pohjalta. Käsikirjoituksen pohjalta tehty leikkaus ei kerronnaltaan ollut mukaansa tempaava eikä siinä ollut mielenkiintoista punaista lankaa tai rytmikkyyttä, joka vei eteenpäin. Seuraava tehtäväni oli löytää se punainen lanka.

David Bordwell tarkastelee kerrontaa prosessina, joka koostuu tarinamateriaalin valitsemisesta, järjestämisestä, välittämisestä ja vastaanottamisesta. Prosessin tarkoituksena on synnyttää katsojassa tietystä järjestyksessä ja tietyllä nopeudella vaikutelmia, joiden perusteella hän voi mieltää tuon tarinan. Asioita voidaan painottaa eri tavoin, esitellä ne tietystä järjestyksessä ja tempossa, mahdollisesti johdattaa huomio asioiden esittämisen tapaan pikemmin kuin asiaan itseensä, ehkä suorastaan kuvien ja äänten ominaislaatuun sinänsä (Bacon, 2000, s. 20).

5.3 Leikkausvaihe

Aloin syvemmillä tasolla pyörittelemään päässäni Takalon esteettistä maailmaa, kappaletta ja sen sanomaa. Aikomuksenani oli dramaturgian avulla luoda elokuvallinen tarina, joka tukee ja yhdistää mahdollisimman hyvin kappaleen sanoman ja sen musiikilliset elementit.

Kertovan elokuvan muoto syntyy siitä, miten elokuvan eri osatekijät, toisaalta kuvat ja äänet, toisaalta tarina-aines ja siihen liittyvä tematiikka suhteutuvat toisiinsa ja sen kautta muodostavat tietyn ainutlaatuisen, enemmän tai vähemmän tyydyttävän kokonaisuuden (Bacon, 2000, s. 20).

Dramaturgian tekeminen vaatii materiaalin ymmärtämistä ja oman näkökulman löytämistä sekä esityksellisten ja draamallisten keinojen hallintaa ja tuntemusta. Tämä prosessi vei oman aikansa, jotta sain sisäistettyä kuvatun materiaalin ja sisällön kokonaisuudessaan. Sen jälkeen musiikkivideon leikkaus edistyi vauhdilla, kun punainen lanka löytyi.

Tämä vaihe oli musiikkivideon editoimisessa haastavin. Käsikirjoitus oli suuntaa antava ja sen pohjalta leikatun rakenteen sisältämä tarina jäi suppeaksi. Tapahtumien kulku selvisi mutta ne täytyi motivoida.

Usein onnistunut työ vaatii prosessin aikana myös epäonnistumista, tuhoamista ja jälleenrakennusta (Takalo, i.a.).

5.3.1 Leikkaus ja dramaturgia

Loin kuvaston pohjalta ja omien näkemysieni kautta tarinan henkilöstä, joka matkaa omaan mieleensä käsittelemään tunteitaan. Tarinan tapahtumat sijoittuvat tarinan henkilön dystooppiseen ja rumankauniiseen sisäiseen maailmaan.

Henkilö ei aluksi halua kohdata tunteitaan ja vatvoo niiden kanssa, koska ei ole siihen valmis. Hän päättääkin haudata tunteensa ja yrittää huolettomasti elää niiden kanssa, kunnes hänen oman mielensä pakottaa toimimaan. Henkilö sukeltaa omaan alitajuntaansa, jossa hän kokee valaistumisen ja päättää kohdata nämä tunteet. Henkilö joutuu käymään kamppailun itsensä ja näiden tunteiden kanssa. Lopputulemana henkilö on selvinnyt koettelemuksistaan, hautaa menneet taakseen ja jatkaa eteenpäin rikkinäisenä,

vahvempana ja oppineena. Jää kumminkin epäselväksi, miten tarinan henkilö jatkaa eteenpäin ja kuinka kokemus on häneen lopulta vaikuttanut.

Kerronnan merkitys on taas siinä, että "sen avulla on mahdollista saada ote tapahtumien merkityksestä, ymmärtää inhimillisen toiminnan luonne ja sen rooli elämässä" (Bacon, 2000, s. 18).

Luomani tarinan pohjalta ja sen tukemana aloitin luomaan syvempää kuvakerrontaa musiikkivideon tapahtumien välille, jotka tuli selville raakaleikkausvaiheessa. Keskityin leikkauksella ja kuvakerronnalla vahvistamaan tarinan sekä kappaleen yhdessä synnyttäneitä emootioita ja tunnelmia. Tarina ja kappale loivat yhdessä monenlaisia emootioita, kuten haavoittuneisuus, aggressio, herkkyyys, haikeus ja toiveikkuus sekä tietynlaista välinpitämättömyyttä ja kaipuuta. Tunnelma taas olivat mystinen, enteilevä ja unenomainen. Näiden emootioiden ja tunnelmien sekä visuaalisten merkitysten avulla leikkasin ja loin kuvakerronnan, joka yhdisti ja motivoi musiikkivideon tapahtumat. Hain myös inspiiraatiota leikkaukseen Takalon "ajatushaahuilusta".

Elokuvakertojan ensisijainen tehtävä on voittaa valokuvallisen materiaalin vastus kerronnalle. Sen hän tekee luomalla kerronnallisesti tärkeiden elementtien hierarkian sekalaisten yksityiskohtien massasta. Elokuvallisen esityksen kautta nämä kuvat maailmasta osoitetaan katsojalle ja näin luonnollisista ilmiöistä tulee osa inhimillisen toiminnan tuotteita, katsojaa varten järjestettyjä merkityksiä. Elokuvakertoja toimii muotoilemalla ja määrittelemällä visuaalisia merkityksiä (Bacon, 2000, s. 19).

Bacon (2000, s. 26) käyttää kirjassaan tarinasta termiä "fabula", joka tarkoittaa johonkin todelliseen tai kuviteltuun aika-tila-jatkumoon sijoittuvaa tapahtumien ketjua, joka muodustuu katsojan mielessä elokuvaa seuratessaan. Jotta katsoja voi luoda mielessään tämän fabulan eli tarinan, täytyy hänen ensin käsitellä useita eri tilanteita ja tapahtumia. Tämän lisäksi siihen Baconin mukaan vaikuttaa "sjuzhet", joka on fabulan ilmaisu. Sjuzhet on kuin juoni mutta laajempi käsite, eikä sille löydy suomenkielestä täydellistä vastinetta. Se tarkoittaa tarinan osia, jotka on esitelty tietyllä tavalla, tietyssä järjestyksessä.

Sain leikattua ja puettua musiikkivideon sellaiseen muotoon dramaturgian avulla, että katsojalla säilyy eheä kokemus alusta loppuun. Katsoja pysyy tietynlaisessa jännittyneessä tilassa läpi koko musiikkivideon. Kuten Bacon (2000, s. 21) kertoo, että muoto on teoksen ominaisuus, joka mahdollistaa tietynlaisen kokemuksen. Kuvakerronnan avulla sain luotua leikkaukseen rytmiä ja mielenkiintoa, joka tuki tarinaa ja motivoi sen tapahtumat. Käytin kuvakerronnassa hyödyksi polarisointia eli vastakkain asettelin kuvia ja niiden tunnelmia sekä visuaalisia elementtejä. Näiden kaiken yhteen summana pystyin luomaan fabulan tästä kokonaisuudesta.

Dramaturgian kannalta muoto tarkoittaa myös sitä, että tunnereaktioitamme johdatellaan läpi elokuvan maksimaalisen tunnevaikutelman aikaansaamiseksi: herätetään uteliaisuus, synnytetään erilaisia odotuksia ja kysymyksiä tapahtumien kulun suhteen, yllätetään, johdatetaan harhaan, viivytetään dramaattista hetkeä jne. (Bacon, 2000, s. 22).

Musiikkivideon tapahtumat tapahtuvat tarinan henkilön pään sisällä unenomaisessa tilassa ja siksi tarina ei kulje niinkään lineaarisesti. Siksi katsojan kannalta on tärkeää, että kuvakerronnallisesti katsoja johdatellaan tapahtumasta toiseen sujuvasti käyttämällä hyväksi kuvaston sisältämää ja sen avulla luotuja visuaalisia merkityksiä ja niiden symboliikkaa.

5.3.2 Symboliikka ja merkitykset

Visuaaliset merkitykset ja symboliikka ovat kantava tekijä tässä musiikkivideossa. Niiden synnyttämien assosiaatioiden voimin katsoja voidaan kuljettaa musiikkivideon alusta loppuun. Kokonaisuudessaan musiikkivideo tulee olemaan hyvinkin taiteellinen, visuaalinen ja sisältää paljon abstraktisuutta.

Abstraktius on eduksi yhdistettäessä musiikkia draamaan, sillä merkitysten muodostaminen voi tapahtua joustavasti kulloisessakin käyttöyhteydessä. Tärkein kriteeri on kunkin katsojan henkilökohtaiset assosiaatiot. Kuten Claudia Gorbman on todennut, musiikilla on voima transformoida "yksittäinen universaaliksi, proosallinen runoudeksi, yksittäinen hetki myyttiseksi ajaksi, kirjallinen symboliseksi". Se tuntuu tavoittavan jonkin arkitietoisuutta syvemmän ihmisyyden tason (Bacon, 2005, s. 254).

Visuaaliset elementit, joita kuvastosta löytyivät olivat karu maasto, kukat, kahleet, televisio, pelastusvene, punainen väri, harmaa lima, kolme persoonaa sekä Takalon itse valmisteleva abstrakti videomateriaali. Takalo itse on halunnut tuoda näillä asioilla omaa symboliikka ja merkityksiä videolle. Lähestyin näitä visuaalisia elementtejä kuitenkin omien näkemysieni kautta, luomalla niihin symboliikkaa ja merkityksiä tarinan pohjalta. Osaan näistä visuaalisista elementeistä liittyä universaaliakin symboliikkaa.

Karu maasto tukee musiikkivideon dystooppista ja unenomaista päänsisäistä maailmaa, johon tarina sijoittuu. Tarinan henkilö on kuin yksin koko maailmassa, jossa ei ole ketään muuta kuin hän itse. Tästä syntyy yksinäisyyden ja avuttomuuden tunne.

Kukat symboloivat tarinan henkilön ajatuksia ja tunteita, joita hän tutkii ja käsittelee. Kukilla on suurin merkitys koko videolla, tarinan henkilö puhuu niiden kautta itselleen. Kukat myös symboloivat universaalista elämää ja kuolemaa, haurautta sekä nuoruutta ja kauneutta.

Kahleet ovat elementti, joka symboloi tarinan henkilön kokemuksia, pahaa oloa sekä tämän henkilökohtaisia tiedostettuja ja tiedostamattomia esteitä, joita hän kantaa mukanaan. Näitä samoja kahleet symboloi universaalisti.

Television on portti tarinan henkilön alitajuntaan. Hänen alitajunnastaan välähtelee erilaisia muistoja, tunteita ja ajatuksia abstraktisessa muodossa. Näitä kuvastaa taas Takalon itse valmisteleva abstrakti videomateriaali. Alitajuntaan sukeltaessa taas näkyy kolme persoonaa, jotka symboloivat tarinan henkilön kokemia vastoinkäymisiä ja niiden vaikutuksia hänen omaan psyykkeeseen sekä miten hän niihin reagoi. Harmaa lima, joka valuu television päälle symboloi näitä samoja asioita, jotka tahraavat henkilön sielua.

Pelastusvene on paikka, jossa tarinan henkilön kaikki tunteet ja ajatukset ovat kokoontuneet yhteen. Siellä hän käy kamppailun niiden ja itsensä kanssa. Universaalisti pelastusvene symboloi turvapaikkaa ja pelastusta.

Videon loppupuolella alkaa tulemaan näkyviin enemmän punaista väriä eri elementeissä. Silloin, kun musiikkivideon tarinan sekä musiikin molempien draamankaari on suurimmillaan värit syttyvät hyvinkin kirkkaiksi. Punainen on yksi pääväreistä ja se on hyvin vahva väri sekä yleisin huomiöväri. Universaalisti siihen yhdistetään sekä aggressiota että rakkautta,

verta, elämää ja intohimoa. Näitä samoja merkityksiä hain punaisesta väristä myös tähän musiikkivideoon. Se kuvastaa juurikin tarinan henkilön kokemaa aggressiota ja tuskaa mutta myös elämänhalua sekä hänen intohimoaan. Punainen väri tuo videolle myös tietynlaista dynamiikkaa.

Missä tahansa tarinamuodossa symboli on jotain (tietty esine, kuva, henkilö, ääni, tapahtuma tai paikka), joka edustaa, ehdottaa tai laukaisee ideoiden, asenteiden tai tunteiden kokonaisuuden ja saa siten merkityksen itsensä ulkopuolelta. Symboli on erityinen jännitteinen viestintäyksikkö, joka toimii jossain määrin kuin akku. Kun symboliin on ladattu joukko assosiaatioita, se kommunikoi niillä milloin tahansa sitä käytetään (Boggs & Petrie, 2004, s. 70-71).

Näiden visuaalisten elementtien merkityksillä pystyin tukemaan musiikkivideon tarinaa entistä syvemmällä tasolla. Katsoja ei välttämättä edes tiedosta, kuinka kantavana tekijänä nämä visuaaliset elementit ja niiden merkitykset ovat. Niiden avulla sain luotua tarinalle parhaan mahdollisen muodon, mitä resurssien puitteissa pystyin.

Eri elementit kuten kameratyö, väri, ääni, musiikki saattavat muodostaa omat systeeminsä, jotka osaltaan jäsentävät ja rikastavat kokonaiselämystä. Parhailaan muoto takaa sen, että katsojan kiinnostus ja tuntu sisällön merkittävydestä säilyy läpi elokuvan koko keston (Bacon, 2000, s. 21).

5.4 Viimeistelyvaihe

Viimeistellessäni musiikkivideota huomion Takalon taiteellista estetiikkaa ja pyrin yhdistämään sen musiikkivideon kokonaisuuden kanssa. Videon viimeistelyvaihe oli minulle kaikista helpoin ja luontevin. Värimäärittely ja muutenkin videoiden viimeistely on minun vahvuuteni sekä erikoisosaamiseni.

5.4.1 Värimäärittely ja efektointi

Takalon käyttämä termi "hattaramelankolia" on hyvin kuvaava käsite videolle haetusta tyylistä sekä rumankauneus. Tapahtumat sijoittuvat dystooppiseen ja karuun ympäristöön, joten kuvasto itsessään jo oli hyvin kolkkoa. Pyrinkin tuomaan tähän karuun maailmaan hennosti väriä. Korostin värimäärittelyllä kolkkoutta mutta käytin myös värejä luovasti.

Teemoitin väreillä musiikkivideon eri tapahtumat ja korostin niiden tunnelmia. Kumminkin siten, että tekemäni värit ovat yhteneväiset.

Käytin inspiraationa pastellin sävyjä, jotka halusin tuoda värimäärittelyn avulla mukaan mutta synkempänä ja karumpana. Tämä maailma myös tukemaan Takalon taiteellista estetiikkaa sekä myös musiikkivideon tarinaa ja kappaleen sanomaa. Pyrin väreillä luomaan myös tietynlaista mystiikkaa videolle, jotta katsoja ei yhdistä videon tapahtumia normaaliin maailmaan. Mystiikan avulla tuin myös ajatustani päänsisäisestä sekä unenomaisesta maailmasta.

Tätä viimeistelyprosessia tehdessäni käytin hyödykseni useaan otteeseen kappaleen musiikillisia elementtejä parafrasina. Tein sen avulla leikkauksia, leikin väreillä sekä loin efektejä niiden mukaan. Sen avulla pystyin luomaan dynamiikkaa tarinan tapahtumien välille.

6 TUOTANNON SUUNNITTELU JA TOTEUTUS

6.1 Tuotannon vaiheet ja suunnittelu

Tuotanto alkoi siten, että pidimme alkupalaverin Takalon kanssa. Selasin saamaani käsikirjoitusta ja hän tiivisti minulle musiikkivideon perusidean sekä millaista kuvastoa siihen oli kuvattu. Kävimme läpi myös hänen toiveitaan musiikkivideon suhteen. Sovimme aikataulusta ja muista käytänteistä musiikkivideoon liittyen. Sovimme kahdesta kommenttikierroksesta, joiden puitteissa mahdolliset muutokset ja korjaukset tehdään. Tämän jälkeen minulle välitettiin kuvamateriaali ja aloitin musiikkivideon työstämisen.

Ensimmäisenä loin editointiohjelmaan projektin tälle musiikkivideolle ja toin sinne kuvamateriaalin. Jäsentelin ensin materiaalin minulle loogisella tavalla ohjelmaan sekä samalla aloin tutustumaan siihen syvemmin. Kun olin saanut materiaalin sisäistettyä aloitin raakaleikkauksen. Synkronoin sellaiset kuvat musiikin mukaan, joissa oli laulua. Tämän jälkeen aloitin rakentamaan ensimmäistä leikkausta käsikirjoituksen pohjalta.

Raakaleikkauksen tehtyäni, pidin Takalon kanssa palaverin. Totesin, että käsikirjoituksen pohjalta tehty leikkaus ei ollut tarpeeksi hyvä. Sovimme, että saan vapaat kädet ja luon itse tarinan materiaalin ja musiikin pohjalta. Tämän jälkeen alkoi leikkausvaihe, johon sisältyi myös suunnittelua.

Leikkauksen tehtyäni, tein alustavan sekä suuntaa antavan värimäärittelyn ja laitoin ensimmäisen version Takalolle katseluun. Sain kommentit siitä ja pidimme palaverin siihen liittyen, jossa keskustelimme muutoksista ja korjauksista. Sen jälkeen tein toisen version, jonka kanssa teimme saman homman. Näiden jälkeen viimeistelin musiikkivideon. Kun musiikkivideo oli valmis, välitin sen Takalolle, jonka hän julkaisee itse haluamallaan tavalla.

Olin koko editointiprosessin tiheästi yhteydessä Takaloon, jos minulla oli jotain kysyttävää, johon tarvitsin tietoa tai tarkennusta. Pyrin sillä myös siihen, että musiikkivideo vastaa hänen näkemyksiä ja toiveita.

6.2 Tuotannon toteutus

Musiikkivideotuotanto toteutettiin ISLE Art Industries Oy:n kautta, joka vastasi sen laadusta sekä kokonaisuudesta. ISLE Art Industries Oy on vuonna 2017 toiminimestä osakeyhtiöksi vaihtunut tuotantoyhtiö. Sen päätoimialaa ovat dokumenttielokuvien ja yritysvideoiden tuottaminen.

ISLE:n tavoitteena on aina ollut poistaa ennakkoluuloja ja tehdä mahdottomasta mahdollista. ISLE tarjoaa asiakkailleen vahvoja tunnepitoisia tarinoita, jotka kumpuavat heidän omasta historiastaan. Tarinat luodaan visuaalisesti näyttäväksi ja henkilökohtaisella tasolla miellyttäväksi.

7 VALMIIN TUOTTEEN ANALYYSI JA ARVIOINTI

Saavutin asettamani tavoitteen. Onnistuin luomaan kuvastolla, tarinalla sekä kappaleella itsessään eheän kokonaisuuden. Ne palvelivat toinen toistaan sekä musiikkivideo kokonaisuutena tuki erittäin hyvin Takalon taiteellista estetiikka. Resurssien puitteissa parempaan leikkaukseen ei olisi voinut päästä, käytin siitä kaiken mahdollisen hyväksi, mitä kuvamateriaalista sai irti.

Musiikkivideon editointi onnistui oikein hyvin ja Takalo sekä ohjaaja Alexandra Mäenpää olivat siihen erittäin tyytyväisiä. Siitä tuli parempi, mitä odotettiin. Sain oikein hyvää palautetta kollegoilta sekä muilta tuttaviltani, joilla katselutin videon editointiprosessin yhteydessä. Onnistuin herättämään Takalon vision eloon, se on työssäni minun yksi suurimmista tavoitteista yleisesti. Pysin herättämään asiakkaan vision eloon paremmalla tavalla, miten hän itse sen osaa ilmaista.

Vaikka musiikkivideotuotanto onnistui hyvin ja sain hyvää palautetta, ei tuotanto silti ihan täydellisesti mennyt. Se kuuluu asiaan ja tähän työhön. Muuttujia tuli matkaan ja leikkausprosessista tuli haastavampi, mitä olin suunnitellut. Se vei enemmän aikaa, joten videon viimeistelylle sitä jäi vähemmän. Tästä syystä en ollut täysin tyytyväinen tekemääni värimäärittelyyn kaikilta osin. Sinne jäi muutamia asioita, joita olisin halunnut vielä korjata ja katsoa paremmalla ajalla. Aikataulu tuli kumminkin vastaan, joten sille ei voinut mitään. Kokonaisuudessaan tuotanto onnistui erittäin hyvin ja leikkaus on yksi parhaimpia, mitä olen tähän mennessä tehnyt.

8 POHDINTA

Olen oikeastaan oppinut videoiden editoinnin pelkästään tekemällä niitä käytännössä. Olen saanut koulun kautta pohjan ja työkalut mediatuotantoon sekä visuaaliseen tuotantoon mutta varsinaista teoriaa en ole opiskellut, muutamia kursseja lukuun ottamatta. Suurimman osan olen oppinut työn ohessa, jossa näitä työkaluja olen hyödyntänyt ja niistä on ollut suuri hyöty. Esimerkiksi visuaalisen tuotannon opeista on erittäin paljon ollut apua elokuvien ja videoiden teossa. Olen sellainen ihminen, joka oppii käytännössä parhaiten.

Tästä syystä muutenkin ja varsinkin tässä opinnäytetyössä minun oli todella vaikea avata omia ajatuksiani ja alkaa todistamaan niitä tieteellisesti. Työni on taiteellista ja tekemiseni perustuu muutenkin paljon tietynlaiseen omaan intuitioon, mitä on vaikea edes selittää. Harrastan itsekin taidetta monella eri tavalla. Soitan soittimia, teen musiikkia, piirrän sekä maalaan. Teen myös videotaidetta sekä teen visuaalisia projisointeja. Kaikki nämä asiat ovat sellaisia, joihin minulla on löytynyt sisäisen kiinnostus ja motivaatio. Olen kaiken opetellut suurimmaksi osaksi itse ja näkemällä, kun muut tekevät ja oppinut sitä kautta myös paljon. En usko, että olen ainoa. Olen myös neurologisesti poikkeava, minulla on ADHD, joka vaikuttaa tietyissä asioissa myös vahvasti tekemiseeni. Opinnäytetyön kirjoittaminen oli minulle muun muassa erityisen haastava prosessi, koska sen tyylinen kirjoittaminen ei ole minulle mielekästä ja minun on vaikea keskittyä siihen. On eri asia kirjoittaa tarinaa ja uppoutua oman mielensä virtaan.

Mielestäni kulttuurialan AMK ja muissakin taiteellisen puolen opinnoissa pitäisi huomioida paremmin taiteellisuus ylipäättään, kuten akateemisissa tehtävissä. Pitäisi ehkä luoda jonkinlainen uudenlainen lähestymistapa opinnäytetöihin, joka helpottaisi suurta osaa opiskelijoista viemään koulu loppuun asti kevyemmin ja paremmin. Olen huomannut, että minun aikani sekä minun jälkeeni on tullut ja tulee opiskelemaan paljon taiteellisia ihmisiä. Olen myös havainnut sen, että monelta jää koulu kesken tai valmistuminen viivästyy.

Uskon yhtenä opintojen keskeytymisen syynä olevan sen, koska opinnot eivät ole heille oikeassa muodossa ja sen takia haastavaa. Vaikka yleisesti se on normaali se ei välttämättä ole paras mahdollinen opetus muoto taiteellisille yksilöille. Itse olen hyvä esimerkki siitä, kun opinnot viivästyvät. Tiedän monia muitakin, joilla on ollut sama tilanne. Itse sain jalkani oven

väliin oman alan töihin toisesta työharjoittelustani, sen jälkeen opinnot meinasivat jäädä taka-alalle. Lopulta jäikin mutta pelkästään opinnäytetyöstä. Olisin toivonut ja toivoisin koulujen kannustavan enemmän tällaiseen käytännön tekemiseen ja niiden hyödyntämiseen opiskeluissa.

LÄHTEET

Bacon, H. (2005). *Seitsemäs taide: elokuva ja muut taiteet*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Boggs, J. M. & Petrie, D. W. (2004). *The art of watching films*. 6th. ed. Boston: McGraw-Hill.

Pirilä, K & Kivi, E. (2005). *Otos: Elävä kuva – elävä ääni*. Helsinki: Like.

Takalo, U. (i.a.). *About*. Haettu 18.10.2021, <https://www.unnatakalo.com/about>

Takalo, U. (21.11.2021). *Lyödä ei saa, mutta tappaa voi* [video]. <https://www.youtube.com/watch?v=APubplidI08>